

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ 2021**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

A1.

α)

Βασικό θέμα του άρθρου είναι οι δυσκολίες του πρωταθλητισμού. Ο συντάκτης αναφέρεται σε μια καταξιωμένη 23χρονη Γιαπωνέζα τενίστρια, η οποία αποχώρησε από το Ρολάν Γκαρός δηλώνοντας κατάθλιψη, προϊόν της ψυχικής πίεσης που βίωσε τόσο από δημοσιογράφους και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όσο και από χορηγούς. Μέσα από την περίπτωση της Οσάκα ο αρθρογράφος αναδεικνύει τη μετατροπή του αθλητή-πρωταθλητή από άνθρωπο σε μια προγραμματισμένη μηχανή, με αποκλειστικό στόχο τη νίκη. Κλείνει επισημαίνοντας την ανάγκη προβληματισμού για τέτοια φαινόμενα.

β)

- ρητορικό ερώτημα: «Μήπως η λάμψη απαιτεί... αυτοματοποίηση;»
- μεταφορά: βγάζει στην επιφάνεια

2^η δραστηριότητα

A2.

α) «ειδικούς»: τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται ειρωνικά, για να χλευάσει τη στάση των Μ.Μ.Ε. απέναντι στη νεαρή αθλήτρια.

«προϊόν»: τα εισαγωγικά δηλώνουν τη μεταφορική λειτουργία του όρου. Παράλληλα, υποδηλώνεται ειρωνεία σε σχέση με τον τρόπο που αντιμετωπίζεται η αθλήτρια από τους χορηγούς.

β) αποχώρησε: αποσύρθηκε

κυρώσεις: ποινές

προσωπικό: ιδιωτικό

3^η δραστηριότητα

A3.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο σε νεανική ιστοσελίδα. Αναγκαίος ο τίτλος, η χρήση του στοιχείου της επικαιρότητας και η χρήση του γ' προσώπου ενικού και πληθυντικού αριθμού, καθώς και του α' πληθυντικού.

Προτεινόμενος τίτλος: Αθλητισμός: δύσκολος... αλλά όχι αδιάβατος ο δρόμος για την επιτυχία

Πρόλογος:

Σύντομη αναφορά στον τελικό του Ρολάν Γκαρός του περασμένου Σαββατοκύριακου. Με αφορμή αυτό το επίκαιρο αθλητικό γεγονός παρουσιάζονται συνοπτικά τα ζητούμενα (δυσκολίες που θα αντιμετωπίσει ένας αθλητής/μια αθλήτρια και προσόντα που απαιτούνται για την επίτευξη του τελικού στόχου).

1^ο ζητούμενο:

- απαιτητικό πρόγραμμα, «σκληρή» και πολύωρη προπόνηση,
- αυστηρή διατροφή,
- περιορισμός προσωπικού χρόνου και στέρηση στιγμών με αγαπημένα πρόσωπα,
- συχνοί τραυματισμοί,
- συνεχές άγχος για τη νίκη και απογοήτευση σε περίπτωση αποτυχίας,
- διαφόρων μορφών βία, π.χ. λεκτική, σωματική, ψυχολογική, σεξουαλική,
- «στημένα παιχνίδια» χάριν του κέρδους, γεγονός που αποθαρρύνει ή δυσκολεύει αρκετούς αθλητές που επιθυμούν να παραμείνουν ηθικοί στον αθλητικό χώρο, πιστοί στην ιδέα του «ευ αγωνίζεσθαι».

Μεταβατική παράγραφος

Συνειδητοποίηση των δυσκολιών που κρύβει ο χώρος του αθλητισμού. Επισήμανση ότι οι αθλητές, ωστόσο, μπορούν να αντιμετωπίσουν τις όποιες δυσκολίες με τα κατάλληλα προσόντα.

2^ο ζητούμενο:

- ψυχικά εφόδια, όπως υπομονή, επιμονή, αφοσίωση στον στόχο, θάρρος, πάθος, μαχητικότητα, αγωνιστικότητα,
- ανθρωπιστική και αθλητική παιδεία, παρεχόμενη από την οικογένεια και το σχολείο, ώστε ο αθλητής/η αθλήτρια να παραμείνει αμέτοχος σε φαινόμενα εκφυλισμού του αθλητικού ιδεώδους (π.χ. χρήση αναβολικών ουσιών, «στημένα παιχνίδια», εμπορευματοποίηση του αθλητισμού, δωροδοκία),

- συνειδητοποίηση ότι ο αθλητής πάνω από όλα είναι άνθρωπος, ότι η ενασχόληση με τον αθλητισμό δεν είναι αυτοσκοπός, και ότι οφείλει στον εαυτό του/της να αφιερώνει χρόνο στις διαπροσωπικές του/της σχέσεις και σε δραστηριότητες που θα τον/την ολοκληρώσουν ως προσωπικότητα και θα τον/την βοηθήσουν να ηρεμήσει από την ένταση της προετοιμασίας και των αγώνων,
- πίστη στις προσωπικές του/της ικανότητες, ώστε να συγκρατήσει τον εαυτό του/της από τη χρήση αναβολικών ουσιών και να μείνει ανεπηρέαστος/η από προσπάθειες κάμψης του ηθικού του/της.

Επίλογος

Σύντομη ανακεφαλαίωση των δυσκολιών που ενέχει ο χώρος του αθλητισμού για έναν αθλητή/μια αθλήτρια και της ανάγκης κατοχής των απαραίτητων προσόντων, με έμφαση στη διαμόρφωση ισχυρής προσωπικότητας, ώστε να μπορεί να αντεπεξέλθει στη σκληρή και απαιτητική καθημερινότητα του χώρου.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

B1.

Το ποίημα αναφέρεται στην επιθυμία ενός αθλητή να νικήσει στην τελευταία του κούρσα. Αρχικά, παρουσιάζει τις σκέψεις του πριν από τον αγώνα και τις αλλοτινές του δικαιολογίες, ώστε να καλύψει τις αποτυχίες. Ωστόσο, τώρα φαίνεται αποφασισμένος για τη νίκη, για να ικανοποιήσει τόσο τον ίδιο όσο και τους θεατές. Έτσι, ξεκινά, τερματίζει, συνειδητοποιεί, όμως, ότι βιάστηκε και βιώνει τις αποδοκιμασίες του κοινού και τη μοναξιά. (Λέξεις 65)

2^η δραστηριότητα

B2.

α)

- λέξεις-φράσεις: «μήπως κι επιτέλους κόψω το νήμα», «Οι δικαιολογίες μου τέλειωσαν», «να ξεχρεώσω τη ζωή μου», «Σταματάει η καρδιά μου», «Θέλω πολύ να νικήσω»,
- σχήμα λόγου: μεταφορά: «Σταματάει η καρδιά μου», «Οι κερκίδες πυκνοκατοικημένες»
- α' ενικό ρηματικό πρόσωπο: «κόβω το νήμα», «σφίγγω το νήμα που κρατώ»

Σημείωση: οι μαθητές έπρεπε να δώσουν ένα παράδειγμα

β)

- περιγραφή: «Οι κερκίδες πυκνοκατοικημένες... με τους ηττημένους».
- Ο αθλητής είναι σε **υπερένταση** λόγω του τεράστιου αριθμού των θεατών που επευφημούν και έχουν υψηλές απαιτήσεις από τον ίδιο. **Επιθυμεί διακαώς** τη νίκη, για να ικανοποιήσει τους «άπληστους θεατές». Ταυτόχρονα, όμως, αισθάνεται **άγχος** από ενδεχόμενη αποτυχία, καθώς οι θεατές κρίνουν αυστηρά «κυρίως τους ηττημένους».

3^η δραστηριότητα

B3.

Από τους δοθέντες στίχους παίρνουμε πληροφορίες για τη στάση του ήρωα. Προκύπτει, λοιπόν, ότι διακρίνεται για το πείσμα, την αποφασιστικότητα, την εσωτερική του δύναμη, την υπευθυνότητα και την αφοσίωση. Δεν επιτρέπει άλλες δικαιολογίες στον εαυτό του για την αποτυχία. Χωρίς να τον κυριεύει πλέον ο φόβος, είναι πανέτοιμος να κατακτήσει τη νίκη, ανταμείβοντας έτσι τον εαυτό του. Η αποφασιστικότητά του υποδηλώνεται με την **τριπλή επανάληψη** της πρόθεσης «χωρίς». Προσωπικά, θεωρώ ότι η συγκεκριμένη στάση του ήρωα μπορεί να εμπνεύσει τους αναγνώστες της γενιάς μου. Ο πρωταγωνιστής του ποιήματος είναι ένας νέος άνθρωπος που εξακολουθεί να αγωνίζεται, παρά το γεγονός ότι στο παρελθόν είχε βιώσει αποτυχίες και ίσως δεν ήταν τόσο συνειδητοποιημένος. Το μήνυμα, λοιπόν, που περνά είναι αυτό της επίμονης προσπάθειας, παρά τις αντιξοότητες, μέχρι την κατάκτηση του τελικού στόχου. Είναι ένα παράδειγμα προς μίμηση ιδιαίτερα για όλους εμάς τους νέους, που ξεκινάμε τώρα τον δικό μας αγώνα για την ευόδωση των στόχων μας. (Λέξεις 154)